

Studie behorend bij geloofspunt 2.

God, de Vader

Na de inleiding komen achtereenvolgens aan de orde:

- Hoe kan men God leren kennen?
- Wat leert de Bijbel ons over God: Zijn Wezen
  De Namen van God
  Zijn eigenschappen
- God de Vader

1. Inleiding

Onbekend maakt onbemind. Willen we God liefhebben, dan zullen we Hem moeten leren kennen in Zijn Wezen, denken en werken.

Het kennen van God is belangrijk; zie Joh 17:3; Fil 3:10.

We bedoelen met dat kennen van God niet alleen een verstandelijk kennen, een doorgronden van het wezen Gods, een weten van het hoe en het waarom in God, want daartoe zal geen mens ooit in staat zijn. We bedoelen met dat kennen veel meer een verstaan met het hart.

Matth 22:37 → Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand.

God heeft ons gemaakt om elkaar lief te hebben, zachtmoedig te zijn, gericht op anderen (relaties), vol vergeving, eerlijk, trouw en om God te erkennen en met Hem te leven in hechte vriendschap. In feite is het liefhebben van God het doel en de kern van ons bestaan. Als we God werkelijk liefhebben vinden we gehoorzaamheid aan Zijn wetten iets heel natuurlijks. Het moet niet zo zijn, dat we Gods wetten willen gehoorzamen om in de hemel te komen; of om te vermijden dat we naar de hel gaan; om gerespecteerd te worden door anderen of om iets te verkrijgen van God. We moeten Gods wetten gehoorzamen omdat Hij van ons houdt en wij Zijn liefde willen beantwoorden door Hem te behagen met onze woorden en handelingen.

Gehoorzaamheid is een reactie uit liefde voor God!

Hieronder een beeld om dit liefhebben met het hart duidelijk te maken:

Daar heb je een klein kind. Het is nog te jong om de dingen rondom zich te kunnen onderscheiden. Het kan nog niet spreken, nog niet denken, nog niet onderscheiden, doch één ding heeft het toch wel reeds met het hart aangevoeld - onder al die wezens, die het omringen, is er één, waarvan een bijzondere aantrekkingskracht uit gaat. Geen gelaat zoo aantrekkelijk als dat; geen handen, die zoo kunnen helpen; geen ogen, die zoo kunnen zien; in geen armen gevoelt het zich zoo veilig en rustig als in de hare. Het kindje kan het niet zeggen, maar het gevoelt toch heel goed, dat het tot die ééne vrouw in een heel bijzondere betrekking staat. Als het pijn heeft of honger, dan kan niemand het zoo sussen en troosten als die ééne vrouw, die 'moeder' heet.

O, dat kind weet absoluut niets af van het moederschap en van het geheim der geboorte en van duizend andere dingen meer, doch het kent moeder met het hart, het weet niet,

maar het voelt wie moeder is en welk een heerlijkheid het is om zulk een moeder te hebben en daarom zijn de eerste glimlachjes voor haar.
Zeker, een dokter weet veel meer van een vrouw af dan zulk een kind, doch een dokter weet met het hoofd en een kind weet met het hart. Een dokter heeft de constitutie van een vrouw ontdekt.
Die kennis van dat kind ligt dus op een ander terrein dan die van den dokter.

2. Hoe kan men God leren kennen?

God heeft Zich op verschillende manieren aan de mens geopenbaard:

1. In de natuur
Ps 19:2 de schepping verkondigt dat er een Schepper is en spreekt van:
  - Gods scheppingsmacht
  - Gods wijsheid
  - Gods liefde
2. In het geweten
Rom 2:14-16 de Bijbel spreekt over een ingeschapen Godskennis
3. In de Bijbel
De Bijbel is vol openbaring wie God is (zie verder paragraaf 3)
4. In de geschiedenis
Door de hele geschiedenis van de Kerk loopt de gouden draad van de Goddelijke bemoeienis
5. Door Jezus Christus
Voorop staat dat wij God pas echt kunnen leren kennen door Jezus Christus.
Jezus zegt: "Wie Mij gezien heeft, heeft de Vader gezien" (Joh 14:9)
Jezus heeft ons drie dingen over God de Vader geleerd:
  - dat God onze Vader wil zijn
  - dat het huis van God ook ons Vaderhuis is
  - dat het mensenleven een reis is naar dat VaderhuisJezus kwam om God de Vader aan ons te openbaren en om ons bij God de Vader te brengen

3. Wat leert de Bijbel ons over:

- a. Het Wezen van God, de Namen van God
- b. De eigenschappen van God

3a. *Het Wezen van God, de Namen van God*

- God is een heel persoonlijk Wezen (dat ver boven heel de schepping staat als Schepper) met verstand, emoties en een wil
- God heeft de schepping lief; leidt, bewaart en verzorgt haar
- God is Geest (Joh 4:24) God heeft geen stoffelijk lichaam
- God is drie-enig, God heeft Zich geopenbaard in drie personen, te weten: Vader, Zoon en Heilige Geest
- God is perfect (Matth 5:48)

In het Oude Testament stond een naam vaak voor het karakter of ook een kwaliteit van die persoon. Zo worden in het OT ook verschillende namen gebruikt voor God om Zijn Wezen te duiden.

Namen voor God: een manier om Zijn aard en karakter te begrijpen

De namen die in de Bijbel voor God gebruikt worden dienen als een soort wegenkaart om het karakter van God te kunnen begrijpen. Omdat de Bijbel Gods Woord aan ons is, zijn de namen die Hij voor zichzelf koos in de Bijbel bedoeld om Zijn ware aard aan ons te onthullen.

Hieronder een aantal van deze namen met een korte aanduiding van de betekenis:

- ◇ Elohim: Almachtige, soevereine, scheppende, besturende Macht
- ◇ Jahwe: het Opperwezen, de Ene, de Levende en Eeuwige, Ik ben die Ik ben (Ex 3:14-15)
- ◇ Adonai: Meester, Heer, Eigenaar

"ELOHIM" (of *Elohay*)

is de eerste naam voor God die in de Bijbel aangetroffen wordt, en deze wordt door het Oude Testament heen meer dan 2300 keer gebruikt. Elohim komt van het Hebreeuwse stamwoord dat "sterkte" of "macht" betekent, en heeft de ongewone karakteristiek dat het een meervoudsvorm is. In Genesis 1:1 lezen we: "In het begin schiep *Elohim* de hemel en de aarde." Meteen vanaf het begin wordt deze meervoudsvorm voor de naam van God gebruikt om de Ene God te beschrijven, een mysterie dat in de rest van de Bijbel wordt onthuld. Door de geschriften heen wordt *Elohim* gecombineerd met andere woorden om bepaalde karakteristieken van God te beschrijven. Enkele voorbeelden

Elohay Kedem - God van het begin: (Deuteronomium 32:7).

Elohay Mishpat - God van rechtvaardigheid: (Jesaja 30:18).

Elohay Selichot - God van vergeving: (Nehemia 9:17).

Elohay Marom - God van hoogten: (Micha 6:6).

Elohay Mikarov - God die dichtbij is: (Jeremia 23:23).

Elohay Mauzi - God van mijn kracht: (Psalmen 43:2).

Elohay Tehilati - God van mijn aanbidding: (Psalmen 109:1).

Elohay Yishi - God van mijn verlossing: (Psalmen 18:47, 25:5).

Elohim Kedoshim - Heilige God: (Leviticus 19:2, Jozua 24:19).

Elohim Chaiyim - Levende God: (Jeremia 10:10).

"EL"

is een andere naam die in de Bijbel voor God gebruikt wordt, met meer dan 200 vermeldingen in het Oude Testament. *El* is een vereenvoudiging van *Elohim* en wordt vaak met andere woorden gecombineerd om een beschrijvende nadruk te creëren. Enkele voorbeelden:

El HaNe'eman - De Trouwe God: (Deuteronomium 7:9).

El HaGadol - De Grootse God: (Deuteronomium 10:17).

El HaKadosh - De Heilige God: (Jesaja 5:16).

El Yisrael - De God van Israël: (Psalmen 68:35).

El HaShamayim - De God van de hemel: (Psalmen 136:26).

El De'ot - De God van kennis: (1 Samuël 2:3).

El Emet - De God van de waarheid: (Psalmen 31:6).

El Yeshuati - De God van mijn verlossing: (Jesaja 12:2).

El Elyon - De Allerhoogste God: (Genesis 14:18).

Immanu El - God is onder ons: (Jesaja 7:14).

El Echad - De Ene God: (Maleachi 2:10).

El-Shaddai God de Almachtige die voedt, zoogt (shad = borst), zegent (Gen 28:3; Jes. 66: 10-13).

"YHVH"

is het Hebreeuwse woord dat vertaald wordt als "HEER". Deze titel wordt in het Oude Testament vaker aangetroffen dan welke andere naam voor God dan ook (ongeveer 7000 keer), en aan deze wordt ook vaak gerefereerd als het "Tetragrammaton", wat "De Vier Letters" betekent. YHVH vindt zijn oorsprong in het Hebreeuwse woord "zijn" en is de speciale naam die God aan Mozes onthult bij de brandende struik. Exodus 3:14-15. Zeg daarom tegen de Israëlieten: "Ik ben die Ik ben" (NBG) "IK ZAL ER ZIJN" (NBV) heeft mij naar u toegestuurd. Ook zei Hij tegen Mozes: 'Zeg tegen hen: "De HEER heeft mij gestuurd, de God van uw voorouders, de God van Abraham, de God van Isaäk en de God van Jakob. En Hij heeft gezegd: 'Zo wil Ik voor altijd heten, met die naam wil Ik worden aangeropen door alle komende generaties.'" Daarom verklaart YHVH het absolute wezen van God - de bron van alles, zonder begin en zonder einde. Hieronder enkele voorbeelden van het gebruik van YHVH in het Oude Testament die Zijn handelen uitdrukken en wat in Jezus Christus vervuld is:

Jahwe-Jireh De Here zal voorzien (Gen 22:8,14 op Moria)
NT: Jezus is het Lam, dat volkomen voorziet op Golgotha; vlak bij de tempel (Moria)

Jahwe-Rapha De Here geneest (Ex 15:22-26; Ps 103:3)
NT: door Jezus striemen zijn wij genezen

Jahwe-Nissi De Here is mijn Banier (Ex 17:15). Een teken dat het Gods zaak is, het is Zijn strijd.
NT: Jezus heeft de boze overwonnen; wij moeten hem weerstaan (Ef 6:13; 1 Petrus 5:9) en overwinnen (2 Cor 2:14)

- Jahwe-M'kaddesh* De Here die u heiligt (Lev 20:8)
NT: Jezus heiligt ons en we zijn reeds in geheiligde staat
(Ef 1:4; Hebr 10:10)
- Jahwe-Shalom* De Here is vrede/rust (Richt 6:24)
NT: Jezus heeft ons vrede gebracht en Hij werkt dit uit
(Rom 5:1; Fil 4:7)
- Jahwe-Tsidkenu* De Here is onze gerechtigheid (Jer 23:6)
NT: Jezus is de rechtvaardige, Hij heeft ons gerechtvaardigd
(Rom 5:19-21 en 2 Cor. 5:21)
- Jahwe-Rohi* De Here is mijn Herder (Ps 23) We hoeven niet te vrezen.
NT: Jezus is de Goede Herder (Joh 10)
- Jahwe-Shammai* De Here is aldaar, is bij me (Ezech 48:35) De altijd Aanwezige.
NT: Jezus is bij ons, de Heilige Geest woont in ons (1 Cor 3:16)

3b. De eigenschappen van God

De eigenschappen van God kunnen in twee groepen verdeeld worden, nl. eigenschappen welke we alleen in God vinden en niet in de mens, welke de onmededeelbare eigenschappen genoemd worden.

De eigenschappen, welke volmaakt in God aanwezig zijn, maar waarvan hij ook iets aan de mens heeft meegedeeld, worden de mededeelbare eigenschappen van God genoemd.

De meest naar voren tredende onmededeelbare eigenschappen van God zijn:

1. God is vrij
2. God is ongedeeld
3. God is eeuwig
4. God is onveranderlijk
5. God is alomtegenwoordig
6. God is heilig

De meest naar voren tredende mededeelbare eigenschappen van God zijn:

1. God is machtig
2. God is wijs
3. God heeft een wil
4. God is liefde
5. God is rechtvaardig
6. God is alwetend

4. God, de Vader

God is niet de Vader van ieder mens. God is de Schepper van alle mensen en als zodanig zorgt Hij ook voor hen en heeft Hij hen lief, maar een Schepper is nog iets anders dan een Vader. Nergens in de Bijbel wordt God de Vader van de goddelozen genoemd.

God is in de eerste plaats de Vader van onze Heer Jezus Christus. Matth 3:17: “Deze is Mijn Zoon, in wie Ik Mijn welbehagen heb”.

Er schijnt een soort verstandelijk of gevoelsmatige blokkade te liggen bij de woorden ‘Vader’ of ‘Pappa’ als er gesproken wordt tegen of over God.

Hoe zou dat komen? Dit kan verschillende oorzaken hebben. Eén ervan is dat sommige mensen hun levenslang ingeprent is dat je - als je God respecteert, Hem uitsluitend mag aanspreken met Gij.

De Bijbel daarentegen spoort ons er toe aan om God ‘Vader’ te noemen (Matth 6:19) en leert ons dat de Vader verlangt naar een hechte, intieme relatie met ons.

Anderen kunnen God niet op een spontane manier ‘Vader’ noemen omdat ze Hem niet persoonlijk kennen. Er is een groot verschil tussen dingen afweten over God en God persoonlijk kennen.

Ook zijn er mensen die als christen God moeilijk of niet vrijelijk ‘Vader’ kunnen noemen omdat ze emotionele wonden met zich meedragen, die ze hebben opgelopen in hun relatie met hun natuurlijke vader.

In het evangelie van Johannes (1:12) staat: ‘Allen die Hem aangenomen hebben, hun geeft Hij macht om kinderen Gods te worden, hen die in Zijn Naam geloven’

In de eerste plaats moeten we in Zijn Naam geloven. Dat wil zeggen, dat Jezus de Zoon van God is, dat Hij stierf aan het kruis om zo de straf voor onze zonden te dragen, en dat Hij uit de dood werd opgewekt, zoals de Bijbel dat allemaal beschrijft.

In de tweede plaats moeten we Hem aannemen. Dat betekent dat we verder moeten gaan dan ons verstandelijk redeneren en God daadwerkelijk vragen of Hij onze zonden wil vergeven, en Jezus Christus uitnodigen de belangrijkste plaats in te nemen in ons leven.

Als we deze twee dingen doen wordt Hij onze Vader in de hemel.

God is dus ook de Vader van allen die Christus hebben aangenomen.

A. Hij is een liefdevolle en liefhebbende Vader, Die voor Zijn kinderen zorgt en aan die kinderen geeft wat ze nodig hebben.

God kan door Zijn liefde voor Zijn kinderen gedwongen worden om Zijn kinderen te kastijden. Kastijding is nooit een bewijs van toorn, maar van liefde. Dat is het onderscheid tussen straf en kastijding. Een rechter straft, maar een vader kastijdt zijn kind. Bij de straf gaat het om het geschonden recht, bij de kastijding gaat het om het herstel van de dwalende. (Spreuken 3:12 en Hebr 12:10)

Zie ook hoofdstuk 5 van het boekje ‘Het Vaderhart van God’.

B. Hij is ook een wijze Vader, Die niet alleen de beste middelen weet te kiezen om het hoogste doel te bereiken, maar Die ook de middelen op de juiste wijze kan toepassen.

C. Hij is ook een rijke Vader, Die het letterlijk aan niets ontbreekt om het leven van al Zijn kinderen vol en gelukkig te maken.

D. Hij is ook een trouwe Vader, Die het nooit te veel wordt om in de nood van Zijn kinderen te voorzien en naar het geschrei van Zijn kinderen te luisteren.

E. Hij is ook een eeuwige Vader, Die nooit door de dood gedwongen zal worden Zijn kind los te laten en onverzorgd achter te laten.

F. Hij is een wachtende Vader, Die ons niet dwingt tot een relatie. In de gelijkenis van de verloren zoon (Lucas 15:11-24) komt het beeld van de wachtende Vader heel mooi naar voren.

In deze gelijkenis leren we drie karaktereigenschappen van de wachtende Vader kennen; waardoor we het Vaderhart van God beter kunnen leren begrijpen:

- Hij hield genoeg van zijn zoon, om hem uit het huis te laten vertrekken. Deze vader wilde een relatie met zijn zoon en geen gedwongen gehoorzaamheid. Dit wil God ook. God wilde geen 'godsdiens', geen onpersoonlijke en onvrijwillige gehoorzaamheid. Hij wil een liefdesrelatie met degene die Hij geschapen heeft.
- De vader hield zoveel van zijn zoon, dat Hij elke dag op de uitkijk stond om te zien of hij terugkwam. De vader wilde dat zijn zoon op het punt zou komen dat hij zelf verbroken en berouwvol over zijn zonden zou zijn. De vader verlangde oprecht naar een ongestoorde relatie van hart tot hart met zijn weerspannige zoon. Maar hij wist dat zoiets niet mogelijk was; tenzij er een verandering van diens hart zou plaatsvinden. Onze hemelse Vader verlangt naar het moment waarop wij 'thuiskomen'. Wat ons probleem of onze nood ook is; de Vader wacht tot we bij Hem komen.
(Jes 30:18 en Rom 2:4)
- De Vader hield zoveel van zijn zoon dat hij, toen de jongen eindelijk thuiskwam, hem niet veroordeelde voor alle verkeerde dingen (zonden) die hij gedaan had, maar hem alles vergaf en zijn thuiskomst vierde met een groot feest. Hij heeft in zijn hart geen reserves tegenover deze jongen. De vader van deze jongen is 'een en al vergeving'.

Zie ook hoofdstuk 3 van het boekje 'Het vaderhart van God' (zie bijlage).

Bijlage

De gelijkenis van de verloren zoon/van de wachtende vader (Lucas 15:11-24)

De zoon

* Er was een uiterlijke gehoorzaamheid geweest en niet een gehoorzaamheid met en vanuit het hart.

* De zoon heeft een keuzevrijheid, een vrije wil.

Hiervan eist (12) hij zijn deel op uit de familierijkdom (egoïsme/begeerte) op een veel te jonge leeftijd → rebellie/opstandigheid

* Hij ontvangt dit bezit en maakt het te gelde; trekt erop uit (13) en denkt 'het' te kunnen vinden in een leven van overdaad

* Het uiteindelijke gevolg: (14 t/m 16) gebrek; moet zich opdringen;

varkens hoeden - kreeg zelfs geen schillen → vernedering, vernietiging, verdelging (Joh 10:10a)

* (17 t/m 20a) De zoon kwam tot zichzelf; hij krijgt een openbaring:

a. bij mijn vader is er overvloed (zie Joh 10:10b)

b. dat hij gezondigd had (zie Joh 16:8)

(Dit is een werk van de Heilige Geest) na de openbaring een actie; gehoorzaamheid → hij staat op, opnieuw een keus en een actieve handeling.

Was hij niet bang om terug te gaan - om tot de vader te komen?

Hij moet het hart van zijn vader gekend hebben: vol liefde.

De zoon komt tot een punt van berouw (meer dan spijt) - een goddelijk verdriet omdat hij het hart van de vader door zijn zonde en zelfgerichtheid intens verdriet heeft gedaan → om welke reden hij vindt dat hij het niet meer waard is zijn zoon te heten.

* De zoon bekent schuld (21) in het hart van de zoon heeft een verandering plaats gevonden (verbrokenheid; berouw; bekering van een op zichzelf gericht bestaan)

* (22) De zoon wordt opnieuw aangekleed:

- mantel: teken van voornaamheid

- ring: teken van gezag

- sandalen: in gevangenschap; in tijd van rouw; en slaven liepen op blote voeten

* (24) De zoon was dood en is nu levend geworden - de zoon was verloren en is nu gevonden.

De vader

* Heeft de zoon voorbereid op volwassenheid naar Joodse tradities; vele uren onderwijs over de wetten van God; gebouwd aan vriendschap; een opvoeding tot een eerzaam lid van de samenleving.

* De vader verdeelt het bezit onder zijn zonen.

* De vader laat de zoon gaan; hij geeft de zoon de vrijheid, om hierdoor de mogelijkheid open te laten voor een echte relatie van hart tot hart.

(God dwingt geen relatie af, maar Hij wacht totdat wij een relatie willen)

* Houding van de vader: (20) met ontferming bewogen; hij stond (dagelijks) op de uitkijk, hij wachtte met veel geduld, met een gebroken hart; met verdriet en pijn - vol van genade.

Hij liep (rent) de zoon tegemoet (in Jezus is God ons tegemoet gekomen)

* Een omhelzing + kus → hoe zal de zoon eruit gezien hebben. De vader had geen reserves t.o.v. zijn vieze, uitgeputte en schuldige zoon. De vader heeft hem onvoorwaardelijk lief. (Ook wij kunnen nooit te vies zijn om naar Hem toe te gaan)

De vader veroordeeld de zoon niet voor alle verkeerde dingen; maar hij vergeeft alles en de thuiskomst van de zoon wordt met (23) een groot feest gevierd. Het vetgemeste kalf wordt geslacht (dit gebeurde bij hele speciale gelegenheden), nadat de (22) zoon opnieuw is aangekleed.